

Praca poglądowa • Review Article

Kalprotektyna w kale jako marker zapalny w nieswoistych zapaleniach jelit

Faecal calprotectin as an inflammatory marker in inflammatory bowel diseases

Kamil Olender¹, Katarzyna Bergmann², Grażyna Odrowąż-Sypniewska^{1,2}

¹ Zakład Diagnostyki Laboratoryjnej, Szpital Uniwersytecki nr 1 w Bydgoszczy,

² Katedra i Zakład Diagnostyki Laboratoryjnej, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu Collegium Medicum w Bydgoszczy

Streszczenie

Nieswoiste zapalenia jelit (ang. *inflammatory bowel diseases, IBD*) to grupa przewlekłych chorób zapalnych przewodu pokarmowego, głównie jelita grubego lub cienkiego. Zalicza się do nich chorobę Leśniowskiego-Crohna (ang. *Crohn's disease, CD*) i wrzodziejące zapalenie jelita grubego (łac. *colitis ulcerosa, CU*). Charakteryzują się one występującymi na przemian okresami zaostrzeń i remisji. Etiologia tych chorób nie jest w pełni poznana, odgrywają w niej rolę zarówno czynniki genetyczne, immunologiczne jak i środowiskowe. Nieswoiste zapalenia jelit stanowią duży problem diagnostyczny i terapeutyczny, co jest związane z koniecznością przeprowadzenia wielu skomplikowanych i kosztownych badań. Z tego powodu zaczęto poszukiwanie nowych metod ułatwiających proces laboratoryjnego diagnozowania tych chorób. Nadal „złotym standardem” w rozpoznawaniu tych zaburzeń jelitowych jest badanie endoskopowe i histopatologiczne. Jak dotąd nie udało się opracować takich parametrów laboratoryjnych, które charakteryzowałyby się wystarczającą czułością i swoistością. Jednak z danych literatury światowej wynika, że oznaczanie stężenia kalprotektyny w kale może być obiecującą, nieinwazyjną metodą diagnostyczną dla skriningu pacjentów z dolegliwościami bólowymi brzucha i biegunką.

Summary

Inflammatory bowel disease (IBD) is a group of chronic inflammatory diseases of the digestive tract, mainly the large or small intestine, including Crohn's disease (CD) and ulcerative colitis (UC). They are characterized by periods of exacerbations and remissions. Although the etiology of these diseases is not fully known, both genetic, immunological and environmental factors play a role in their development. Inflammatory bowel diseases are major diagnostic and therapeutic problem that required many advanced and expensive tests, hence it is necessary to search for new laboratory methods to facilitate the process of diagnosis. Intestinal endoscopy and histopathology are still the "gold standard" in their diagnosis. So far, laboratory parameters with sufficient sensitivity and specificity have not been discovered. However, data from recent studies show that determination of faecal calprotectin may be a promising, noninvasive diagnostic method for screening purposes in patients with abdominal pain and diarrhea.

Słowa kluczowe: kalprotektyna w kale, nieswoiste zapalenia jelit

Key words: faecal calprotectin, inflammatory bowel diseases